

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20541

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, November 16, 1979

Nr. 267

IRANO MULA ISAKĖ ISLEISTI JAV MOTERIS

ERITREJOJE NUŠOVĖ DU SOVIETŲ GENEROLUS

PASTIRODO, KAD NE VISI ERITREJOS MAISTININKAI BUVO NUGINKLUOTI

ADIS ABABA, Etiopija. — Du Sovietų generolai ir visa eilė štabo narių buvo nušauti Eritrejoje, sako oficialūs pranešimai. Grupė aukštųjų Sovietų ir Kubos karininkų buvo nuvykę į Eritreją apžiūrėti užimtų sričių ir aptarti ateities planus, bet netikėtai buvo Eritrejos laisvinimo partizanų užpulti ir sunaikinti.

Oficialiai buvo pranešta, kad Kubos tankai buvo pasiekę aukštąsias Eritrejos kalnų pozicijas, nuginckuoti kariai ir išvesti prievartos darbus. Tūkstankiai laisvės kovotojų buvo pasiryžę atgauti nepriklausomybę, bet prarado kelis mėsius, buvo nuginckuoti ir paimiti nelaisvėn. Belaisviai išvežti į Abisinijos uostus sunkiems darbams dirbti.

NE VISUS KOVOTOJUS NUGINKLAVO

Kubos karo vadai paskelbė, kad jiems pavyko nuginckuoti visus Eritrejos kovotojus, bet dabar aiškėja, kad taip nebuvo. Kalnų urvose pasiliko didokas būrys išvargusių partizanų. Jie kurį laiką tylėjo, nesirodė, bet kai kubiečiai nuvedė rusų tankus į slėnį, kur saugesni keliai, tai partizanai ir vėl išlindo iš kalnų landynių ir pradėjo persiorganizuoti. Jie susirinko kalnuose paliktus ginklus ir slapstytą amuniciją. Pasirinkę kelias strategines vietas, jie pradėjo apšaudyti pavienius priešus ir mažas jų grupes. Atrodo, kad jiems pavyko užpulti grupę aukštųjų rusų karininkų, atvykusių apžiūrėti buvusias kalnų pozicijas ir pasižiūrėti į sritis, sunkiai moderniems kariams prieinamas. Gerų Eritrejos šaulių užklupti generolai neturėjo progos gintis.

Nepanaikino sankcijų Zimbabvėi-Rodezijai

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Carteris pripažino, kad dabartinės Zimbabvės (buv. Rodezijos) vyriausybė yra padariusi kelis žingsnius pirmyn, bet to nepakanka. Prezidentas atsisakė panaikinti ekonomines sankcijas ir dėl to, kad jo nutarimas galėtų blogai atsiliepti į vedamas derybas su Anglijos vyriausybe ir partizanais.

— Prez. Carteris raginamas sustabdyti kviečių ir ryžių eksportą Iranan.

KALENDORELIS

Lapkričio 16: Gertrūda, Edmundas, Tyla, Aiškutis, Jasbutis Zadvainis.

Saulė teka 6:29, leidžiasi 4:30. Oras šiltas.

Dauguma pritarė pinigų išaldymui

WASHINGTON, D.C. — Krašto gyventojų dauguma pritarė prezidento Carterio nutarimui išaldyti visus Irano pinigus, laikomus Amerikos bankuose. Net ir politiniai priešai pripažįsta, kad nutarimas išaldyti Amerikoje laikomas pinigines atsargas buvo labai protingas žingsnis. Prez. Carterio nutarimas tuojuo privertė Islamo tarybą pareikšti, kad jie be jokio naujo spaudimo sutiko išleisti iš Irano ten pasilikusias 7 Amerikos moteris. Jie tvirtina, kad išleis ir visus amerikiečius, nes jiems nėra prasmės juos ten laikyti.

Reikia neužmiršti, kad prezidentas Carteris ir Amerikos diplomatai kelis kartus prašė sutvarkyti šacho paliktas skolas Amerikai. Iranas, privale mokėti už lėktuvus, ginklus ir amuniciją, bet niekas nemoka ir net kalbėti nebeuori. Norėdami atsiimti pinigus, turės atsistoti ir tartis apie skolas.

Susirgo JAV ambasadorius Maskvoje

MASKVA (UPI). — Naujasis JAV ambasadorius Maskvoje Thomas J. Watson Jr. staiga susirgo tulžies ligomis ir atskrido į Mayo klinikas, Rochester, Minn., galimai operacijai ar tik gydymuisi.

Buvęs IBM direktorių tarybos pirmininku T. J. Watson atvyko į Maskvą JAV ambasadoriaus pareigoms spalio 17 d., o spalio 29 d. įteikė Kremliuje kredencijas. Jis 65 metų amžiaus, 1970 metais turėjęs širdies ataką. Jo pareigas dabar atlieka Mark Garrison, charge d'affaires titulu.

— Apskaičiuojama, kad Irano šacho turtas siekia net iki 17 milijonų dolerių.

Amerikos Darbo Federacijos (AFL-CIO) prezidentas George Meany

Boiketuoti Maskvoje ruošiamą olimpiadą

BRIUSELIS, Belgija. — Žinomas sovietų disidentas Bukovskis, kuris 1976 metais buvo išvaduotas iš Sovietų nagų maišais už paleidimą Čilės komunistų vadovo Luis Corvalan, savo straipsnyje Belgijos laikraštyje "Le Coir" parašė palyginimą tarp Maskvoje ruošiamos olimpiados ateinančiais metais ir buvusios Berlyno olimpiados 1936 metais, kuri, Bukovskio įsitikinimu, labai daug padėjo Hitleriui įsigalėti.

Bukovskis toliau savo straipsnyje perspėja dėl visos eilės Sovietų prasizengimų Tarptautiniams Olimpiados komiteto nuostatoms, kaip tai — diskriminacija rasistiniais, tautiniais, religiniais ir politiniais pagrindais. Nėgana to, jis apkaltino Sovietų Sąjungą neįsėdint užgrobtą daugelio kraštų ir tautų, kaip Pabaltijis, Ukraina, Moldavijos sritis, Rytinė Lenkijos dalis, dalis Vokietijos ir daugelis Japonijos salų. Bukovskis dar priminė, kad olimpinį žaidynių lankytojai bus suvaržyti įvairiais apribojimais. S. Sąjungos gyventojams bus draudžiama laisvai susitikti ir pasikalbėti su svečiais iš kitų kraštų.

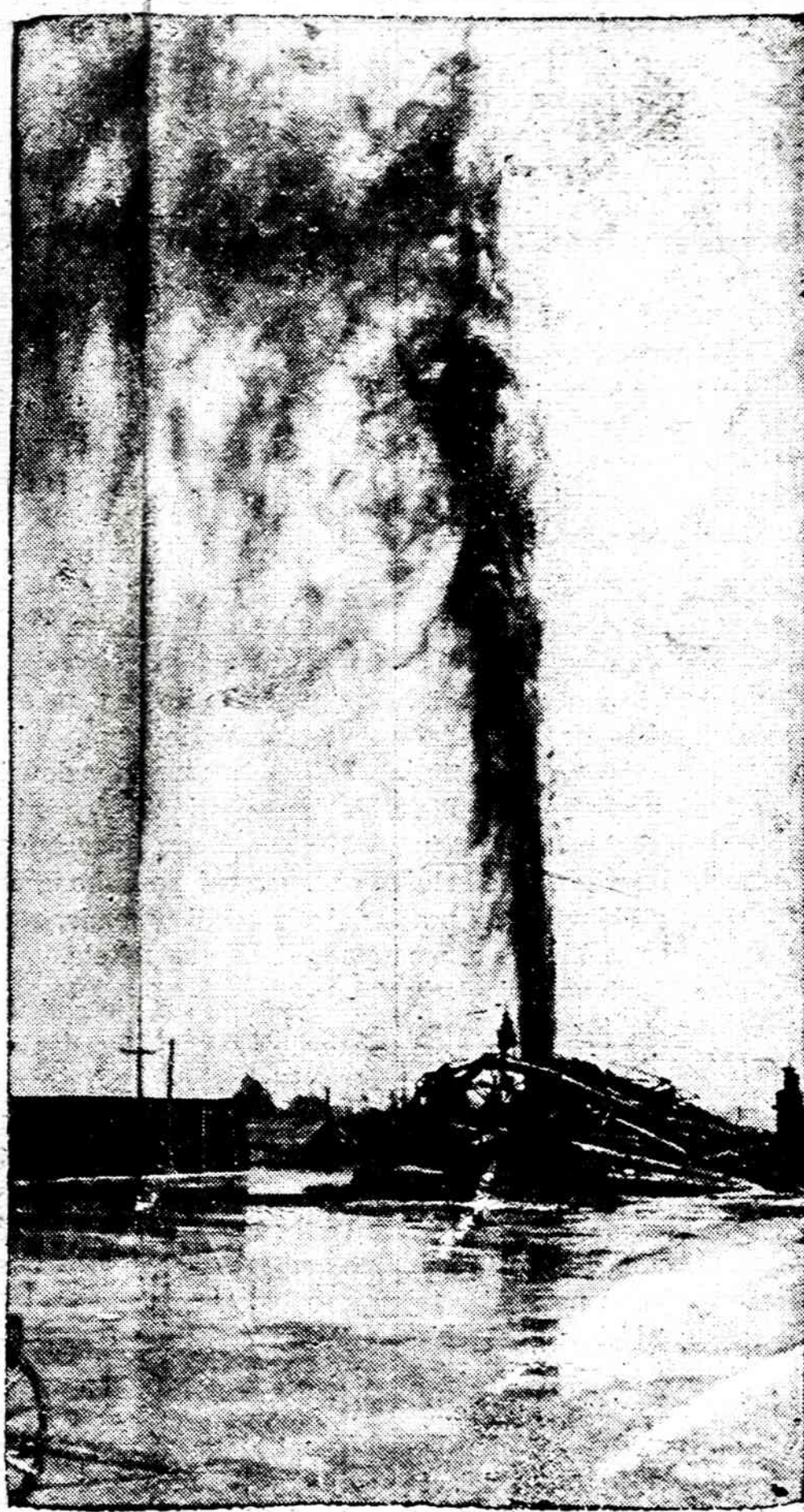
Jau anksčiau buvo girdėti balsų, perspėjančių neiti su velniu riešutauti, bet tų perspėjimų dar nepakako.

Susiaurintos imigracijos taisyklės D. Britanijoje

LONDONAS. — Britų valdžia susiaurino imigracijos taisykles. Visų pirma nebus leidžiama įvažiuoti sužadėtiniams ir sužadėtinėms bei išnaudoti vedybas tik įvažiuojant. Vien 1975 metais tokių sužadėtinių įvažiavo Anglijon apie 1.000 asmenų, o trejų metų laikotarpyje jų patrigubėjo.

Apribojamas laikinas įžavimas studijoms iš Pakistano, Indijos ir Afrikos. Tokių įvažiavo apie 2 milijonai. Ateityje turės teisę studijoms įvažiuoti tik jaunimas nuo 17 iki 25 metų iš Europos valstybių.

Opozicija pakaltino valdžią rasizmu ir seksizmu.

Prez. Carteriui uždraudus įvežti Irano gazoliną, turės ieškoti gazolino versmų Amerikoje.

ORGANIZUOTI DARBININKAI ATSIŠAKĖ REMTI SENATORIŲ E. KENNEDY

GEORGE MEANY PASIZADĖJO REMTI PREZ. CARTERĮ RINKIMŲ METU

WASHINGTON, D.C. — Senatorius Edward Kennedy keilais atvejais stengėsi patraukti organizuotus darbininkus savo pusėn, bet jam nesisekė. Vieną kitą darbininkų pareigūną jis išsiveždavo pietų, apie tai primindavo spaudos pranešimuose, bet rimtesnės kampanijos nepajėgė sudaryti.

Dabar skaudžiausią smūgį jam krito George Meany, Amerikos organizuotų darbininkų įtakingiausias vadas. Meany apskaičiavo, kad darbininkai verčiau remtų Carterį negu naują vyrą. George Meany išėina atšargon, jo pareigas užims Lane Kirkland, kuris laabi gerai pažįsta organizuotų darbininkų judėjimą.

CARTERIUI PRITARIA PIETŲ VALSTIJOS

George Meany yra ištikinęs, kad prezidentas Carteris laimės ne tik pirminius rinkimus, bet jam atrodo, kad prez. Carteris laimės ir prezidentinius rinkimus. Prez. Carteris labai anksti pradėjo rinkiminę kampaniją. Jis aplankė visas pietų valstijas ir gavo partijos vadų pritarimą. Jis bijojo, kad John Connally nepatrauktų demokratų vadų savo pusėn. Jis žinojo, kad Connally yra buvęs įtakingas demokratas ir gabus politikas.

Turkai nesupranta, kuriems tikslams mula Chomeini leido Irano studentams užimti JAV ambasadą.

IRANAS RENGIA SI ISLEISTI VISUS AMERIKOS PILIEČIUS

NEPATENKINTI PREZIDENTO CARTERIO ĮSAKYMU ĮSALDYTI IRANO PINIGUS

TEHERANAS, Iranas. — Mula Chomeini įsakė Irano vyriausybei išleisti Amerikos ambasadoje laikomas 7 Amerikos moteris. Buvo manyta, kad jos tuojuo galės išvažiuoti, bet dabar aiškėja, kad užtruks kelias dienas, kol valdžia galės išpildyti Chomeinio įsakymą. Jis pareiškė, kad Amerikos ambasados užėmimas ir jos piliečių arestas palieka labai blogą įspūdį. Tos septynios moterys turi turėti progos savo daiktus susirasti ir susitvarkyti kelionėn. Manoma, kad už kelių dienų jos galės išvažiuoti.

Islamo taryba taip pat svarstė Amerikos piliečių išleidimą iš Irano. Tikrumoje Amerikos piliečiai nieko nenusikalto. Nėra jokio pagrindo atiduoti juos teismui. Irano vyriausybė yra pasiryžusi paruošti juos kelionėn į Ameriką. Irano vyriausybė pasiliks tikrai du Amerikos piliečius, kuriuos rengiasi atiduoti musulmonų teismui. Už ką jie būtų teisiami, tuo tarpu dar neaišku. Nuotaka prieš amerikiečius truputį atlyžo, kai prezidentas Carteris įsakė išaldyti visus Irano pinigus, laikomus Amerikos bankuose ir didieš bendrovėse. Irano vyriausybė buvo įsitikinusi, kad jie gaus dvyliką milijonų dolerių, kurie paskutiniaisiais metais iš Irano bankų buvo pervesti į Amerikos bankus. Tie pinigai priklausė privatiems Irano piliečiams, bet ne valstybei ir ne vyriausybei. Jie bus atiduoti tikrai pinigų padėjusiems savininkams. Be to, tie pinigai padėti terminuotam laikotarpiui. Atidavus juos anksčiau, jie negaus tokio didelio nuosimnio, kokio Irano valdžia tikėjosi.

Labai smarkiai paveikė JAV vyriausybės įsakymas 30 tūkst. Irano studentų registruoti ir ruošti kelionėn namo. Irano valdžia yra suėmusi visus Amerikos piliečius, tuo tarpu irančiai laisvai gyvena, važinėja ir kišasi į Amerikos vidaus reikalus. Jeigu JAV vyriausybė išsiųs visus Irano piliečius namo, kaip tai daro Irano vyriausybė, tai Irano piliečiai labiausiai nukentėtų. Žinia, kad šachas rengiasi grįžti į Meksiką, taip pat aprašino Islamo tarybą. Jie buvo įsitikinę, kad šachas kartu su organizuotais amerikiečiais bandys vėl grįžti į Teherano sostą. Bet dabar suprato, kad amerikiečiai neturi jokių tikslų prieš Irano vyriausybę.

Islamo vyriausybės narius labai sunkiai paveikė didelis žemės drebėjimas Afganistano pasienyje. Pirmieji pranešimai sakė, kad drebėjimo metu žuvo apie 20 žmonių, bet tikrovė visai kitokia. Dabar nustatyta, kad drebėjimo metu gyvybių neteko 500 irančių, o gal ir daugiau.

Babachdad apskrityje 14 kaimelių dingo dideliame žemės

Peru sulaukė aštuonis JAV laivus ir 125 žvejus

SAN DIEGO (AP). — Peru Respublikos pakrančių sargybos laivai sulaukė aštuonis JAV laivus su 125 žvejais ir juos nulydėjo į Talara uostą. Laivai priklausė American Tunaboat bendrovei. Sulaikant jie buvo 75-100 mylių nuo Peruvijos krantų. Ji laiko teritorinius vandenimis 200 mylių nuo pakrančių. Tokius pat vandens plotus laiko savo teritoriniais vandenimis Čilė ir Ekvadoras. Juose yra daug tuna žuvelių. Sulaikyti taip pat du Ekvadoro žvejų laivai.

Nors JAV nepripažįsta tokių didelių teritorinių vandenų, tačiau žvejybos bendrovės pataria iš tų valstybių pirkti žvejojimui leidimus, kurie kainuoja \$50.000 ir galioja 60 dienų.

American Tunaboat bendrovės pareigūnas pareiškė, kad gresia pabauda nuo \$200.000 iki \$250.000 už kiekvieną laivą arba po \$360 už kiekvieną toną tuna žuvis, rastos laive. JAV ambasada Limoje atsuntė į Talara savo konsulinę atstovą.

Iraniečius atidžiai klausinėja

WASHINGTON, D.C. — Amerikoje yra daug irančių. Žymia jų dalį sudaro studentai (jų yra virš 30.000), bet didelę dalį sudaro turtingi pirkliai ir pensijon išėję žmonės. Jie laisvai įvažiuoja ir išvažiuoja iš Amerikos. Įsakymas registruoti studentus sukėlė didelio nerimo irančių tarpe. Jie bijo, kad įsakymas triukšmaujantiems studentams važiuoti namo nepalėstų visų irančių. Jų dauguma yra priešinga dabartinei vyriausybei. Kita dalis nepritarė šachui, o didžiausios irančių dalis yra linkusi prie demokratines santvarkos, bet jie neturi drąsos ginti demokratijos Irane.

Imigracijos komisyonieriai turi paklausti įvažiuojanti irančiai, ar jie anksčiau buvo Amerikoje, ir ar jie demonstravo prieš Ameriką. Jei būtų nepatenkinti, jie eika, tai tada toliau jie klausinėja.

— Viešam amerikiečių iš Irano pavyko pabėgti į Turkiją. Jam padėjo patys irančiai.

plyšyje. Apie žmonių gelbėjimą negali būti jokios kalbos, nes gyventojai, namai ir gyvuliai buvo užversti. Drebėjimas buvo labai stiprus. Richterio skalėje jis buvo žymimas 6,7 laipsnio. Blogiausia, kad ir gylių nusmuko ir derlingoji kalnų žemė, kurioje irančiai augindavo vynuoges ir daržoves. Valdžios žmonės tvirtina, kad tas buvęs labai blogas žemės trūkimas.

BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS-J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA

Redaguoja Z. JUŠKEVIČIENĖ.

Raštus siųsti: 1613 So. 49 Ct, Cicero, Ill.

Redakcinė komisija: ST. JUŠKĖNAS, A. PLEŠKYS, A. REPSIENĖ, J. VAICIONAS

Reorganizuotos Bendruomenės prezidiumo stalas. Dr. V. Plioplys ne tik parašo, bet ir pakalba logiškai.

Nejaugi tik šauksmas tyruose?

Šių dienų rugėjo mėn. 20 dienos „Naujienu“ numeris buvo atpažinti atpažinti ir lietuvių visuomenės „Naujienu“ kariais.

Visi atstovai ir nuosirčiai nu-pasakoti „Naujienu“ numeris buvo atpažinti ir lietuvių visuomenės „Naujienu“ kariais.

Jau praėjo daugiau kaip 6 sa-vaitės, bet tos geros paramos „Naujienu“ dar nesulaukė.

„Naujienu“ nusitęs egzis-tuoti, papulsiu ir apgalvinau padėti, nes nebuvo kur atvirą ir tiesingą nuomonę pareikšti.

Štai pūkūs pavyzdys. 1975 m. spalio mėn. 12 d. Clevelande įvyko ALTOs 39-asis suvažiavi-mas ir spalio 13-14 dienomis įvyko JAV Amerikos Lietuvių Kongresas. Tai du svarbūs įvykiai neturiskame gyvenime, kur organizacijų atstovai Amerikos lietuvių vardu pareiškė nuomo-nes ir svarstė politines veiklos galimybes.

Palyginam šių dviejų suva-žiavimų aprašymus mūsų laik-raščiuose ir tuoj pamatysim kas

šiuos svarbius suvažiavimus žurejo su meile ir pasiauziavi-mu, o kas tendencingas infor-macijas talpino vienu žinių skyriuje, kur spausinama tik smulkmenos.

Neabejotinai „Naujienu“ sa-vo teisinga ir gausia informaci-ja užstarnavo pripažinimo ir paramos. Gelbėkim „Naujienu“, kurios besąlyginiai remia mūsų politinių organizacijų veiklą.

Sužiau šį planą. Kiekvienas „Naujienu“ skaitytojas tuojau pasiūnia „Naujienu“ ma-ziausia 10 dol. (pageidaujama daugiau) auką.

Parodykim spaudos įvertini-mą, parodykim susiklausymą, parodykim tikslo supratimą. Jau 10 dol. ne vienas nesuvalgė, o nepasijutęs — nepraturtes. Neatidieikime.

„Naujienu“ šaukiasi pagal-bos dabar. Pasiuskim mažiaus-ia po 10 dol. dabar, dar šiandien. „Tas daug quoda, kas grei-čiauda“, sako tolyn patarle, ir tai tikra tiesa.

Atidieiojimas visai nepateisi-namas. Atidieiojimas tai ištizi-mo reikšiny.

Tegul „Naujienu“ pagalbos šauksmas nelieka tik balsu ty-ruose. Dr. Val. Plioplys

JAV Reorganizacinė Liet. Bendruomenė švenčia sėkmingos veiklos sukaktį

Šimt metų jau penkeri me-tai, kai Reorganacinė Lietuvių Bendruomenė sėkmingai veikia. Jau penkeri metai, kai frontinė aktyvas okupavo Liet. Bendruomenę ir ją partinių, politinių pagrindu suskaldė. Pir-mose eilėse LBnė glaudant

stovėjo J. Gaila, Br. Nainys, A. Gečys ir kiti jų talkininkai.

Pirmiausia iš L. Bendruome-nės pašalino visus partijai nepa-klusnius ir nepatikimus pasi-klusius asmenis. Nedelsiant šoko politinių pagrindu suskaldė. Pir-mose eilėse LBnė glaudant

Vienu metu skandalingai atplė-šė net dvi pačias gausiausias ir veikliausias apylinkes, tai Cace-ro ir Marquette Parko. Pačią L. Bendruomenės veiklą pasuko bendradarbiavimo su tautos okupantu l'rkme.

L. Bendruomenės Reorganiza-toriai, mielos sesės, broliai, jūs esate tie kiti ereliai, kurie pirmieji pastebėjo, jog dalis išeivios, fronto b'čuliai ir jų pasekėjai jau atsisakė besąlygi-nės kovos už Lietuvos laisvę ir bendradarbiavimo kryptimi... Mes, reorganizatoriai, pirmieji šokome ginti išeivijos tautinės misijos, tautinės ištiki-mybės reikala.

L. B. reorganizatoriai PASI-SAKO UŽ: patriotinę, demokra-tinę L. Bendruomenę, už veik-snių darbo padalį ir jų darnią tarpusavio veiklą, už ALTą, VLIKą, BALFą ir sujungtą, vien-ą L. Bendruomenę.

PASISAKO PRIEŠ: L. Bendruomenės nukrypimą nuo tie-sioginio jos veiklos uždavinio, švietimo-kultūros darbo; prieš L.B. VII tarybos rinkimų klas-tojimą; L.B. įstatų nuolatinių kaitaliojimą, partinę manipulia-ciją; prieš ALTą priklausantių ir Lietuvos laisvinimo reikalui skirtų, aukų grobimą; prieš pra-džio mokyklų mokinių vežimą i okupuotos Lietuvos pionierių stovyklą; prieš išeivijos jauni-mo organizavimą ir jo sustinimą i Vilniaus Kapsuko universitetą studijuoti komunistinės doktri-nos, išmokyti komunistinės pro-pagandos.

Tad ir sakoma, kad L. Bendruomenę suskaldė ne kokios tai asmeninės ambicijos, bet skir-tiną politinę ideologiją. Liet. B-nės Reorganizatorių kelias yra demokratinis, tautinis: be-kompromisinis Lietuvos laisvės siekio kelias.

JAV Reorganizacinė Bendruo-menė ir kludoma dirba tie-sioginį L. B-nės darbą

JAV R.L. Bendruomenė turi keletą gausių ir įprastai veikian-čių apylinkių, jos sudaro stip-raus tautinio susiklausymo žmo-nių grupes. Kiekviena apylinkė turi narių sąrašus ir veikia ista-ty ribose. Kiekviena apylinkė supa, remia skaitlingą vietos visuomenę, mintimi ir širdimi pritaranti L.B-nės reorganizaci-jai. Apylinkės apjungia Chica-gos apygardą. Reorganizacija renčia kultūrinių sukekių mi-nėjimus, organizuoja, praveda jaunimo talentų pesirodymus, skatina jaunimą domėtis kultū-ros apraiškomis: karvoja tauti-nės tradicijas, renčia vadinai-mus, organizuoja švenčia tau-

tines, tradicines šventes. R. L'et, B-nės taryba ir centro valdyba reguliariai šaukia suvažiavimus ir t.t. Reorganizacinė L. B-nė yra įsiregistravusi eilėje valsti-ju, kur tik veikia kiek didesnė lietuvių kolonija, ir legaliai vei-kia. Tik tenka pripažinti, jog yra veikama gana sunkiose są-lygose: yra jaučiamas L. Bendruomenės žmonių didelis truk-dymas iš šalies. Kaip žinoma, L. B-nės vadovybė yra Reorga-nizacinė L. Bendruomenės pada-vusi net i vietos civilinį teisumą ir šią įkastingą, alinančią bylą jau veda keli metai iš eilės.

Klausimas - atsakymas. Kodėl Reorganizacinė L. Bendruomenė yra puolama, jos veikla trukdo-ma? Pirmiausia dėl to, kad Re-organizatoriai, gindami tautinės ištikimybės reikala, demaskuo-ja, i dienos šviesa, i spaudą iš-neša visa tai, kas yra nesuderina-ma su išeivijos tautine misi-ja. Stipriai pasisako prieš bendradarbiuotojų išdaigas. Demas-kuoja okupanto užmačius, at-kreiptas prie išeiviją, prieš Lie-tuvos laisvės interesą.

L. Bendruomenės vadovai sie-kia sugriauti ALTą, niekina VLIKą, o Reorganizacinė Liet. Bendruomenė pasisako už ALTą ir ji visapusiškai remia, remis ir gina VLIKo autoritetą.

Džiaugsmu širdyje galima pa-sakyti, jog L.B. Reorganizacija vis dėlto turi daugiau simpatijų ir pritarėjų nei jos puolėjų, jos niekintojų ir jos veiklos truk-dytojų. Tai yra didelė parama ir paskata veikti! Mes ir veiksi-me, nepavargime ir, Gerasis Dieve, mums padėk!

Frontininkų siekis diktuoti yra tik išeivijos nelaimė

Frontininkų aktyvo siekis už-valdyti L. Bendruomenę, sugriauti ALTą, melu, klasta, ap-gaulė pasigrobti išeivijos orga-nizacinį vairą i savo partijos kontrole, pasisavinti teisę visos išeivijos vardu kalbėti ir veikti kelia bei palaiko nuolatinį ir nuožmų tarpusavio erzeli. Šis erzelis yra neapsakomai kenks-mingas tautiniam solidarumui, o ypač Lietuvos laisvinimo rei-kalui. Joks sąmoningas lietuvis negali pakęsti, toleruoti šitokios išeivijai kenksmingos situacijos: mažos partinės grupelės žmonių neatsakingo politinio siautėjimo. Pasirodo, jog esami L. B-nės vadovai nesitenkina, nesiriboja vien L. B-nės suskaldymu ir ALTos griovimu, jie jau siekia ir VLIKo, Tautos atstovybės veiklą dubikuoti! Šiuo reikalu L. Bendruomenės apimtyje jie jau įsisteigė ir. Visuomeninių reikalų tarybą, o faktinai politi-

Vaidas iš Amerikos Lietuvių kongreso, įvykusio š.m. spalio mėn. 14 dieną Clevelande. (R) L. B-nės atstovai, dr. V. Dargis, centro valdybos pirm., ir A. Repšienė — tarybos sekretorė įteikia dovaną, tautinę juostą R. Giedrai, laisvės kovotojui, bėgliniui iš okupuotos Lietuvos. Nuotraukoje matome sėdintį p. Kleivą, Krikščionių Demokratų veikėją. (C. Genučio nuotrauka)

ne institucija. Šitai patvirtino ir pats PLB pirmininkas V. Ka-mantas pokalbyje su dr. Bobeliu Margučio radio bangomis. Tai yra tikras politinis siautė-jimas — išeivijos organizacinės veiklos neatsakingas, akiplėšiškas griovimas!

Gyvename demokratiname krašte, suprantame demokrati-nius principus ir privalome jais tvarkyti organizacinį gyvenimą — pripažinti kompromisą, paklusti daugumos balsui. Kol šie principai nebus pripažinti — nebus nei ramybės, nei taikos. I Vakarus bėgome nuo raudono-sios, komunistinės diktatūros, patyrėme daug skausmo, nelai-mių, išgyvenome mirties pavojų. Žinome, ką reiškia laisvė. Jokia kaina jos neišsivadėsime, jokiai diktatūrai nepasiduosim!

Ar tai galima būtų daleisti ir atleisti, kad apskrūs Maskvos agentai, diktatūriniai nusiteiku-sių bendradarbiuotojų grupelės žmonių talkinami, kontroliuoti išeivijos politinę veiklą, švieti-mą, lituanistinių mokyklų vado-vėlius terštų prokomunistine propaganda ir pačią išeiviją pa-verstų tik klusnia okupuotos Lietuvos kolonija? Tyla reikė-tų pritarimą, o pritaris negali-ma, tai būtų tik tautinės misi-jos išdavystė ir tautos rūstybės užsitraukimas!

Jei pavergt, kenčianti tauta, net Sibiro lagerių ir mirties pav-rijų nebedoma kovoja prieš okupantą, jo užmačius prieš tau-tą, kaip doras, sąmoningas lie-tuvis gali sau leisti su tuo oku-pantu sanderiauti, jam patai-

JAV R. L. Bendruomenės taryba ir Centro valdyba šaukia suvažiavimą

Suvažiavimas įvyks š.m. gruodžio mėn. 8 d. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

Darbotvarkė:

- 1) 8 val. Pamaldos savose pa-rapijose.
- 2) 9-10 val. Atstovų ir svečių registracija.
- 3) 10 val. Suvažiavimo atida-rymas — A. Juškevičius, Amerikos himnas.
- 4) Invokacija — kun. kan. V. Zakarauskas.
- 5) Mirusių narių pagerbimas — A. Juškevičius.
- 6) Darbo Prezidiumo, sekreto-riato ir komisijų sudarymas. Komisijos: a) Registracijos ir mandatų, b) Balsų skaičiavimo.

kauti? Tai ir yra priežastys, ku-rios išsukė i gyvenimą Lietuvių Bendruomenės reorganizatorius. Jau penkeri metai kaip jie neša aukštai škelta tautinės ištikimi-ybės vėliavą ir yra pasirengę to-kiu pat ryžtu ir i ateitį žengti. Yra kviečiami ir visi kiti są-moningi lietuviai, turintieji pa-kankamai drąsos, ryžto veikti po Reorganizacinės L. Bendruo-menės vėliava.

Andrius Juškevičius, JAV RLB Tarybos Pre-zidiumo Pirmininkas

- c) Rezoliucijų.
- d) Spaudos.
- e) Banketo.
- 7) Sveikinimai.
- 8) JAV (R) LB Tarybos pra-eito suvažiavimo protokolo skaitymas — A. Repšienė.
- 9) Paskaita aktualia politine tema.
- 10) Pranešimai: a) Tarybos Prezidiumo, b) Centro valdybos — pir-mininko ir narių, c) Kontrolės komisijos.
- 11) Diskusijos (dėl pranešimų).
- 12) Rinkimai: a) Tarybos Prezidiumo, b) Centro valdybos, c) Kontrolės komisijos.
- 13) Rezoliucijų priėmimas.
- 14) Klausimai ir sumanymai.
- 15) Suvažiavimo uždarymas.
- 16) Lietuvos himnas.

P.S. Registracijos mokestis ir priešpiečiai. \$5. Tradicinė Ku-čių vakarienė 7 val. vak. Šaulių namuose.

A. Juškevičius, JAV RLB Tarybos Prezidiumo pirm.

A. Repšienė, JAV RLB Tarybos prezidiumo sekretorė (Nukelta i tęsia puslapyje)

L. B. Bendruomenės tarybos suvažiavimo prezidiumas ir spaudos žmonės.

TAVO ŽODIS YRA TIESA
Jono 17:17
IR PAŽINSITE TIESĄ, O TIESA ISLAISVINS JUS
Jono 8:32

SV. RASTO
NAUJASIS TESTAMENTAS
IR PSALMAI

LIETUVIŲ LIETUVIŲ KALBA, IRISTAS
KILTAS, PLASTIKINIS VIRSELIS
PRAKTIŠKO NISINIMO FORMATO.

KAINA \$3.

LITHUANIAN MINISTRIES, P.O. Box 321,
2424 LAWDA, IL. 60454

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/2 %
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO **8%**

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAR ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAVSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

SMUKAI:

Povilas Matiukas — koncertmeisteris.
Peter Kapsalis, Mark Madsen, Rūta
Pakštaitė, Leonidas Ragas, Juozas Remys,
Emilija Sakadolskienė, Thomas Zeman.

VIOLOS:

Ronald Baumgardner, Dana Braždiū-
naitė, Balys Pakštas.

VIOLONČELĖS:

Susan Aumiller, Deborah Brown.

KONTRABASAS:

Petras Zaluba.

PIANINAS:

Arūnas Kaminskas.

VARGONAI:

Prof. dr. Leonardas Šimutis.

MUSAMIEJAI:

John Staunton.

BILIJETAI:

\$6.00;
studentams ir pensininkams — \$4.00.

Sekmadienį, lapkričio 18 dieną

3 valandą popiet Jaurimo Centre

ČIKAGOS LIETUVIŲ STYGINIO ANSAMBLIO KONCERTAS

DIRIGENTAI:

Faustas Strolia (vadovas) ir Arūnas Kaminskas

SOLISTAI:

Sol. Roma Mastienė — mezzosoprano

Smuik. Povilas Matiukas ir dr. Leonidas Ragas

REIKALŲ VEDĖJAS: LEONAS NARBUTIS

Muzikas prof. dr. LEONAR-
DAS ŠIMUTIS talkins Chica-
gos Lietuvių Styginiam an-
samblui atliekant Schuberto
"Nebaigtą simfoniją".

Bilietai gaunami Gifts Inter-
national — Vaznelių prekyboje,
2501 W. 71st St., Chicago, Ill.

Orkestracija:
F. Strolia ir L. Rago

ROMO GIEDROS PASKAITA AME- RIKOS LIETUVIŲ KONGRESE

Skaitė šių metų spalio 14 d. Hollenden salėje, Clevelande.

(Tęsinys)

Bet aš nesėdėjau ir nieko ne-
galiu drąsiai tvirtinti, kad be
laukiau. Grįžęs iš Maskvos, tru-
putį pailsėjęs, išvykau į Vilnių,
išvykęs arba, kad mano išvyki-
r Vidaus reikalų ministerijoje,
mas būtų nukeltas į tolimą ate-
prastą vizą mėnesio laikotar-
tį. Todėl esu tiems žmonėms
plui. Prasitęsęs grįžau į Maskvą
vienodai dėkingas ir skolingas.
ir Amerikos pasiuntinybės kon-
suliatame skyrėję bandžiau
viską išsiaiškinti su amerikie-
čių vice-konsulu. Pasiklauses
manęs nuėjo pas sekretores, o
grįžęs atsisakė su manimi kalbė-
ti. Tada aš pateikiau tokį alter-
natyvą. Patekęs į panašią padė-
tį nebeturiu ko prarasti, todėl
nemanau kapituliuoti. Jeigu ne-
gausiu iš jūsų tranzitinę vizą
per Italiją, tai laike šio mėnesio
pasilieku pasiuntinybės patalpo-
se ir paskelbiu bado streiką, o
jei jūsų maršalai išmės mane į
gatvę, tai prie ambasados var-
ly apsipilsiu benzinu ir suside-
ginsiu. Tegu visos pasaulio žino,
kas yra Amerika ir ko ji verta.

As jungs nieko negaliu padė-
ti. — atsakė vice-konsulas su
niekingais žanais išraiška vei-
de.

Laimėjus viską užsibaigė gana
sėkmingai. Vienas mano drau-
gas, rusų nacionalistas, kuris
asmeniškai pažinojo Amerikos
pasiuntinybės sekretorių politi-
kams reikalingas, paimė mano
pastarąjį apie mano nesėkmes.
Sekretorius padėdė mano bylą
konsului Pringli, kuris labai puik-
kus žmogus ir gerai suprantą
sovietų sąjungos vidaus padėtį.
Po to be kliūčių gavau vizą ir 1
balandžio 1979 metais kartu su
žmona Lidija išskirdau į Romą.

Gavęs tokią pamoką supra-
tau, kad Amerikos politikoje
nėra visada idealu, jei jos teri-
torijoje (ambasadoje) sovietų
saugumiečiai susiluko liūdą.
Blogiausia ir, tur būt baisiausia,
kad amerikiečiai tai žino, bet
nieko nekeičia.

Susumuodamas visas man
padėjusių žmonių pastangas,
mano tėvo, Gražinos Kulikaus-
kaitės — Poegles, Onos Lanie-
nės, Antano Adomėno ir kitų,

nuogybėje. Gal todėl dabar Lie-
tuvoje saugumas bergždžiai ieš-
ko "Lietuvių katalikų bažnyčios
kroniką" ar "Aušrą" ar kitą po-
grindinę spaudą rausdamasis
lovose ir išvietėse, plėsdamas ir
ardydamas kas jiems atrodo
įtartina. Tačiau jau nebėgi iš-
ardyti ir sudaslyti to, kas buvo
tokiuose varguose suformuota.
Neapykanta režimo prave-
damam melui ir terorui virto į
kovą, kuri turi didelį moralinį
pranašumą, nes tai gerio kova
su blogiu. Tai ne ideologijų ir
socialinių sistemų kova, ne filo-
sofinių koncepsijų ir religinių
dogmų trintis, bet gerio kova su
blogiu. Idealizmo kova su ciniz-
mu. Teisybės kova su melu. Da-
bartinė sovietinė sistema išei-
kvojo savo moralinius rezervas,
nes teorijos ir praktikos nesu-
tapimas, totalinė kontrolė, ir an-
tacionalinė politika įvedė ją į
melo aklavietę.

Lietuvių išeivijos problemos
man dar nėra visai aiškios, nes
apie jas spręsti tik iš spaudos
būtų labai neobjektyvu. Spau-
doje laikas nuo laiko pasirodo
nevisai emocionali išbalansuo-
ti pareiškimai, o nuomonės vie-
nu ar kitu svarbiu klausimu la-
bai svyruoja. Tokiu atveju ge-
riausi vaistai yra savikritika,
žvilgsnis iš šalies. Jeigu pradeda
rodytis, kad tik tu vienas teisus,
o visi kiti klysta, reikiama pats
laikas prablaivėti. Lietuvių iše-
ivija turi suprasti, kad į ją nu-
kreiptos mūsų tautos akys, nes
pagal išeivijos veiklą yra spren-
džiama apie tautos potencialias
laisvose sąlygose. Nemažiau
kalbėti, bet būnant Lietuvoje,
teko išklausyti nemažai piktų
atsiliepimų apie išeivijos vei-
klą.

Žinoma tie kaltinimai išplau-
(Bus daugiau)

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPEŠTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šio kiadieniai nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

A. Pleškys

VLIko pirmininko dr. Kazio Bobelio pasikalbėjimas "Margutyje" 1979.10.30

(Tęsinys)

"Margutis": — Daktare, va-
anos savaitės pasikalbėjime,
dybos atstovais ar pilnomis val-
Vyt. Kamantas PLB pirm. tei-
gia, jog PLB pageidautų tiesio-
ginio ryšio, kad valdyba su val-
dyba bendrautų. Gal sakytiau,
reikėtų imtis žygių tokiame tarp
valdybiniam pasitarimui, o ne
asmeniškų, privačių ryšių pa-
laikymu.

Dr. Bobelis: — Teisingai, mes
valdyboje tą klausimą diskutu-
vome su valdybos nariais, tą p.
Gureckas būdamas posėdyje
girdėjo. Ir buvome nutarę, kad
VLIko valdyba kreipsis į PLB
valdybos bendrą atstovų posėdį,
bet mes sutarėme, prieš tai pir-
leiskim, su p. Kamantu ar su
p. Gečiu, su p. Simonavičium ir
asmeniškai pasikalbėsime, pasi-
tarsime, o vėliau padarysime
oficialų posėdį. Tas yra visai
natūralu. Žiūrėkite, kiek sykių
nuostabių prezidentų. Jūs su Beginu,
su Sadatu, kol pagaliau jie vi-
si trys suėjo. Tas natūralu ir
čia nieko blogo ir čia mes su

koju Jums ir visiems "Margu-
tyje" klausytojams, kurie iškla-
sė šį mūsų taip aktualų pasi-
kalbėjimą. Dar kartą pons Pe-
truti, aš sveikinu visus "Mar-
gučio" radio klausytojus. Labai
malonu būti jūsų tarpe.

"Margutis": — Ačiū ir viso
geriausio. Gerbiamieji "Margu-
čio" klausytojai, girdėjote pasi-
kalbėjimą su Vyriausio Lietu-
vos Išlaivinimo Komiteto-VLI-
Ko pirmininku Dr. Kaziu Bobe-
liu iš St. Peterburg, Florida.
(Pabaiga)

Pašovė Izraelio ambasadorių

LISABONA, Portugalija. —
Neišaiškinti asmenys Portugalij-
jos sostinėje pašovė Izraelio am-
basadorių Efraimą Eiderą, o jo
sargai visai nušovė. Palestinie-
čiai tvirtina, kad ne jų žmonės
kėsinosi prieš 55 metų ambasa-
dorių.

Ambasadorius gyvybę išgel-
bėjo, nelipdamas iš automobilio.
Jeigu būtų išlipęs, tai jis būtų
buvęs nušautas vietoje. Viena
kulka pataikė į rankos viršutinę
dalį. Antroji kulka pataikė
į šlaunį, o kūnas buvo sužalotas
įvairiomis stiklų skeveldromis.

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI

Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00

2. V. Biržiškos SENOVES LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.

Minkšti viršeliai \$10.00

3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.

Minkšti viršeliai \$15.00

4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.

Minkšti viršeliai \$10.00

Cekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515

Seniausios automobilių pardavėjas lietuvis

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir
Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau.
(Vartotos mašinos — urmo kainomis)

Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977 Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$12.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$12.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	
20 cents per copy.	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainės:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$33.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$ 3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$33.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$ 3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$33.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$ 3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$33.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$ 3.00	

Čia vis dar kaltas Bobelis

Visi Amerikos lietuviai žino, kad lapkričio 13 dieną J. A. Valstybių Atstovų Rūmų priimta rezoliucija No. 200, yra svarbus žingsnis Lietuvos laisvės problemai. Vienbalsiu rezoliucijos priėmimo džiaugiasi amerikiečiai, kurie tiki tautų laisvę ir žino, kad tai yra vienintelis tikras kelias į pasaulio taiką ir gerbūvį. Džiaugiasi ir Kongreso atstovai, vieningai susitarę raginti prezidentą ateinančių metų Europos taikos klausimus išsiaiškinti konferencijoje kelti Lietuvos ir kitų dviejų pavergtų Pabaltijo valstybių klausimus Madrido konferencijoje.

Visi žino, kad tautų laisvės klausimais tartis su rusais komunistais yra sunkiau, negu su mūly sufantizuotais irančiais. Visi žino, kad Madrido konferencijoje rusai bandys įrodinėti, kad ne Sovietų karo jėgos ir komunistų partija prievarta prijungė Lietuvą prie Sovietų Sąjungos, bet aiškina suvažiavusiems atstovams, kad lietuviai patys prašė Staliną užimti jiems kilpą ant kaklo.

Vakar buvome kitą didžiulę žinią parąšę pirmame Naujienų puslapyje: "Prezidentas Carteris įšaldė Irano pinigų Amerikoje", per visą puslapį sekė svarbi žinia. Ji rodė, kad net ir prezidentas, iki šio meto daręs nuolaidas naujai Irano vyriausybei, ryžosi pastoti keliai mūlos šantažui. Tą svarbią žinią parėmė kita, kuri sakė: "Atstovų Rūmai priėmė rezoliuciją No. 200". Žinią telefonu pranešė pats Dr. Kazys Bobelis, VLIKo pirmininkas. Mums atrodė, kad lietuviams ši rezoliucija yra daug svarbesnė, negu ginčas su fanatiku Iranu mūla.

Nei Jungtinės Tautos, nei Saugumo Taryba Lietuvos klausimą negalėjo spręsti. Sovietų Sąjunga turi užėmusi svarbias pozicijas Jungtinės Tautos, todėl ten ji galėsianti uždėti savo veto, jei kuri valstybė drįsta kelti Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių laisvės klausimą. Jeigu klausimas būtų iškeliamas kurioje Jungtinių Tautų komisijoje, tai rusai galėtų sudaryti daugumą ir Lietuvos laisvės klausimą ilgiems dešimtmečiams galėtų palaidoti. Europos taikos konferencija turės

svarstyti Lietuvos laisvės klausimą, nes karo pradžioje lietuviams, laiviams ir estams buvo atimta nepriklausomybė. Sovietų karo jėgos prijungė tris Pabaltijo valstybes prie Sovietų Sąjungos ir išnaudoja visus minėtų kraštų gyventojus.

Helsinkio aktai privalo paruošti dirvą Europos taikos konferencijai. Helsinkio aktą paruošusios valstybės privalo galutinai aptarti pavergtų tautų likimą, o rusai turės būti priversti grąžinti pavergtiesiems laisvę ir apmokėti okupacijos metu padarytus toms tautoms nuostolius.

Dr. K. Bobelis aiškiai suprato Helsinkio aktų svarbą ir ryžosi Pabaltijo kraštų laisvės klausimą kelti Belgrado konferencijoje. Tada Amerikos delegacijos pirmininkas A. Goldbergas, Dr. Bobelio patarimas, pasakė Maskvos delegacijai, kad JAV nepripažįsta karo metu padaryto Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą, ir yra pasiryžusios šį klausimą svarstyti konferencijos posėdyje. Tai buvo pirmas smūgis sukrečias sovietų atstovus.

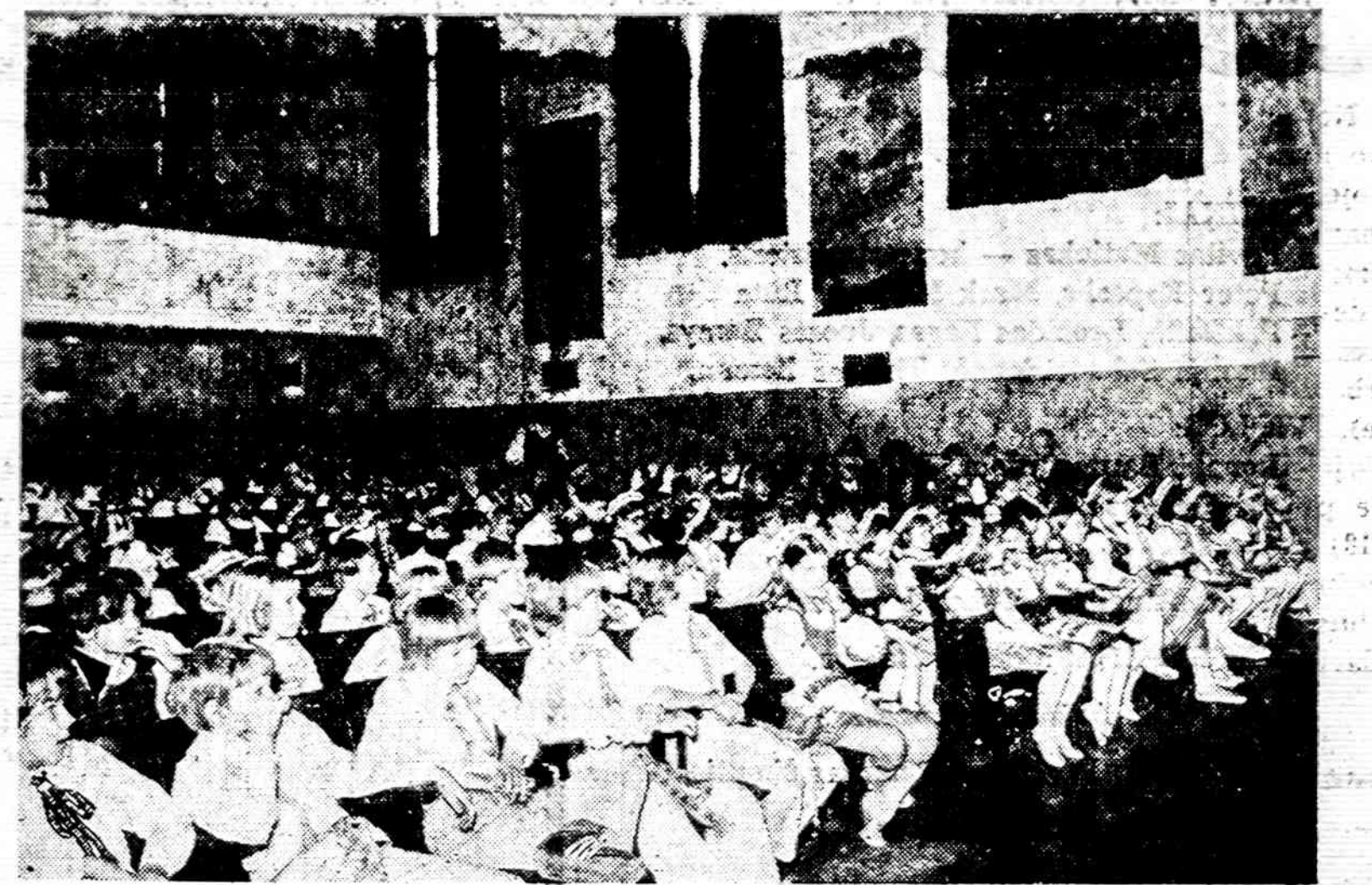
Dabar reikals yra daug rimtesnis. Dabar Atstovų Rūmai primena JAV prezidentui reikalą Madrido konferencijos dienotvarkėn įrašyti Lietuvos Latvijos ir Estijos laisvės klausimą.

Dr. Bobelis, būdamas ALTo pirmininkas, mokėjo taip tuos reikalus tvarkyti, kad iš pavergtų tautų buvo vienintelis, kuris pateko į Belgrado konferenciją, tarėsi su JAV delegacijos nariais ir padėjo paruošti rezoliuciją nutarimams praveisti. Šiandien tas pats Dr. K. Bobelis, vadovaudamas VLIKui veda paruošiamuosius darbus Madrido konferencijai. Kam teko klausytis jo pranešimus Amerikos Lietuvių Kongrese, tas žino, jo padarytus žingsnius ne tik Amerikoje, bet ir kitose valstybėse. Dr. Bobelio vadovaujamas VLIKas stengiasi turėti daugiau atstovų, kurie gins pavergtų Lietuvos teises. Atstovų Rūmų priimta rezoliucija yra vienas iš konferencijos paruošiamųjų darbų. Tokią pačią rezoliuciją paruošė ir Senatas. Lietuviams teks gerokai padirbėti, kad senatorius įtikintų priimti panašią rezoliuciją.

Mes žinome, kad Amerikos užsienio politikai vadovauja prezidentas. Bet prezidentas negal ignoruoti abiejų Kongreso Rūmų priimtų rezoliucijų. Dr. Bobelio kalbos, nuoširdus įtikinimas paragina visus lietuvius rašyti laiškus Kongreso atstovams, kuriuose būtų raginami įstatymų leidėjai vienbalsiai nutarti priimti nutarimus, įpareigojančius prezidentą kelti pavergtos Lietuvos ir kitų tautų laisvės klausimą.

Kadangi Dr. Bobelis, susirūpinęs Atstovų Rūmų rezoliucija, dienomis ir vakarais telefonavo Kongreso nariams ir mūsų tautiečiams, besirūpinantiems laisvais ir patarimais, Amerikoje buvo pasimetusių lietuvių grupelė, kuri stengėsi Dr. Bobeliui pakenkti, jo vedamą darbą nuvertinti ir jam pakenkti. Nesupratus VLIKo vedamo darbo svarbumo, jie pradėjo ieškoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenei garbingos vietos lietuvių vedamoje kovoje.

Paskutinėmis dviem savaitėmis šimtai lietuvių, Dr. Bobelio raginami, buvo įsikinę į darbą rezoliucijoms praveisti. Tuo tarpu inž. Kamantas ruošė rezoliuciją Dr. Bobeliui kritikuoti. Be kitų dalykų, inž. Vytautas Kamantas negalys dovanoti Dr. Bobeliui, kad šis išprašęs iš posėdžio Gurecką, išeidusį netik visą VLIKą, bet ir asmeniškai VLIKo pirmininką. Kamantas dar pareiškė, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė labai no-

Kristijono Donelaičio lietuvininės mokyklos mokiniai atidžiai seka šių metų Vasario 16 dienos minėjimui suruoštą programą. (V. Noreikos nuotrauka)

K. Strėva

ANTANAS GAILIUSIS KLaidžioja "AIDŲ" ŽURNALU

"Aidų" žurnale, rugsėjo mėnesio laidoje, Antanas Gailiusis atspausdino ilgą rašinį apie LB-nę. Gerai, kad jis ėmėsi iš esmės rašyti apie Bendruomenės organizaciją. Būtų duvę gražu, kad palietęs JAV LB-nės santykius su RLB-nės, savo rašinį, kaip de- ra rimtam žurnalui, ir dar jį spausdinant kultūros žurnale, būtų jį parėmęs faktais, o ne tuščiais plepalais. Jis prirašė užuominų, įtarinėjimų, net alarminojančių įspėjimų ir visa tai, tik jo fantazija, viskas išlaužta iš piršto. Todėl jo rašinys nerodo, kad Antanas Gailiusis turėjo norą paliesti dalyką iš esmės, pasiremiant objektyviais faktais.

Jau šio rašinio pradžioje palietęs minėtų Bendruomenių santykius jis rašo netiesą. Girdi reorgai yra pasiryžę pasisavinti JAV LB-nę. Tokį sapalojimą skelbia ir St. Barzdukas frontininkų oficioze "Į Laisvę" (žiūr. 1979 m. rugsėjo mėn. p. 53). Šitokią bendrąbę lepleiti, be jokio įrodančių dalykų yra tuščiažodžiavimas ir be to, rodo, kad rašėjas iš viso nežino, ką jis rašo. Be to, rimtam žurnalui nedera kiotis pravar- džiavimai, nes tai lūdią tik asmenybės menkystę. Tokiais pravar- džiavimais yra pagarsėjęs St. Barzdukas, kuriais jis prar- tes niekinti RLB-nės veikėjus. O Antanas Gailiusis, pasisavinęs iš jo niekinančius pravar- džiavi- mus, juos kartuoja ir niekina RLB-nės veikėjus. Bet tai rodo stoką rimtumo ir kultūrinio su- brendimo.

Antanas Gailiusis rašo, kad reorgai puola LB-nę. Bet tai yra gryna netiesa. RLB-nės veikė- jai niekad nepuolė ir niekad ne- puls LB-nės, kaip tokios. Dėl to, jis gali būti ramus, ramiai mie- goti ir saldžius sapnus sapnuoti. Matyt, jam Bendruomenės vadai yra tas pats, kas ir pati Bendruomenė. Visi žino, kad B-nės vadai, tai dar nėra B-nė. Man rodos, kad Antanas Gaili- usis turėtų atskirti Bendruomenę nuo jos vadų. B-nės nepuola, bet jos vadams daromi priekaiš- tai, kodėl jie savo nuokrypomis nutolo nuo jos tikslų ir skaldo visuomenę.

Ar gi Antanas Gailiusis neži- no, kad JAV LB-nės vadai užuot veikė lietuvių išlaikymo ir

lietuviškos kultūros puoselėjimą, jie ją padarė politine partija, kuri ryžosi griauti mūsų lais- vinimo institucijas, grobstyti laisvinimo reikalams renkamas aukas, astovauti valdžios įstai- gose visus lietuvius.

Antanas Gailiusis laimingas ta prasme, kad jis mano, jog LB-nė nėra suskilusi. Deja, ne visi tokie laimingi, kaip jis. Jie mato labai liūdną faktą, kad JAV LB-nė yra suskilusi ir ją skaldo vis toliau. Ir tai kas, o gi frontininkai, kurie ją užgožė laiko.

Dar iki šiol niekas nedrįso to- kios netiesos skelbti, kokią A. Gailiusis paskelbė "Aidų" žurnale. Girdi, RLB-nę dirbtinai pagim- dė tos grupės, kurios priešingos LB-nės laisvinimo veiklai. Tai demagogiškas įtaigojimas, ku- ris niekuo nepagrįstas. Jokia, lietuviškos visuomenės grupė, jokia partija, išskyrus tik ko- munistus, niekad nėra pasisakę prieš, dėl LB-nės laisvinimo ve- iklos.

Tik pasisakoma ir kritikuojama, kad tokia veikla būtų sude- rinta su laisvinimo veiksmais, kad tokiu būdu ši veikla nebū- tų dvigubinama, nes tai gali bū- ti ne tik nenaudinga, bet ir kenksminga. Priekaištaujama B-nės vadams, kad jie ją JAV nukreipė grynai į politinę ve- iklą, o susilpnino lietuvių iš- laikymo puoselėjimą. Jie igno- ruoja ir JAV seną sekmingai veikiančią laisvinimo instituci- ją ALA o taip pat mūsų Tautos atstovybę VLIKą. Juk visiems yra žinoma tas nelentus fak- tas: Vasario 16 dienos proga, LB- nė grobsto laisvinimo reikalams renkamas aukas sau.

(Bus daugiau)

K. Donelaičio mokyklos mokinių darbai

KAIP LIETUVIAI SENOVĖJE GYNĖSI NUO PRIEŠŲ

Pagal Vinco Krėvės "Milžinkapi" lietuviai senovėje narsiai gynė savo tėviškę nuo priešų: nuo gudų, lenkų ir nuo pikty kraugerių kry- žiuočių.

Lietuviai žinojo, kur ir kaip statyti savo pi- lis, kad būtų lengviau gintis nuo priešų. Suras- davo vietą, apsupat arba arti vandens, kad būtų sunkiau priešams užpulti, arba statydavo pilis ant aukštų kalnų. Jeigu nebuvo tinkamo kalno, tai sunėdavo akmenis, suveždavo žemes ir su- pildavo piliakalni.

Pilių kuoruose dieną ir naktį stovėdavo sarg- gai, kurie uždengdavo lauzus, jei priešai pasiro- dydavo, tai perspėdavo žmones, toliau nuo pilies gyvenančius, kad artinasi pavojus. Visi skubėda- vo kraustyti į pilį. Turėdavo net slaptus takus per girias ir pelkes, vedančius į saugumą.

Kai visi susirinkdavo, užkeldavo pilies var- tus. Priešams pradėjus lipiti į kalną, šaudavo strėles, pildavo karštą dervą ir vandenį jiems ant galvų. Kai priešai traukdavosi, lietuviai juos vyda- vosi, kol sumušdavo.

Vincas Krėvė Mickevičius savo padavime pasakoja, kad lietuviai geriau pasiryžę žūti, gin- lingų atominių bombų ir kitokių baisių modernių nelaisvę.

Erikas Vasiliauskas, VII B kl.

Senovėje nebuvo automatinų šautuvų, gal- lingų atominių bombų ir ritokių baidių modernių ginklų kurie vienas su kitu lenktyniauja savo naikinancia jėga. Žmonės kovodavo strėlėmis, ietimis, kalavijais. Priešui lipant į kalną, į pilį, ant galvų pasipildavo rąstai, akmenys, juoda, verdanti smala ir karštas vandenis. Iš toli nu- žudyti priešą kalaviju nebuvo galima. Reikėjo prie jo arti prieti. Strėlėmis buvo galima ir iš toliau pasiekti, bet tam reikėjo stiprių rankų, kad galėtų įtemti lankus. Be to strėlės gerai šar- vuotiems kariams nebuvo jau taip labai pa- vojingos.

Mirtis senovėje buvo taip pat baisi. Mirdavo laisvės kovotojai ir priešai, perverti, žirgų su- mindžioti, sviniančia derva apipilti. Teisybė, mirtis ir šiais laikais yra baisi, bet ji greičiau ateina staiga, kaip seniau.

Lietuviai buvo narsūs žmonės, mylintys sa- vo laisvę. Už tą laisvę nebijojo savo kraują pra- lieti, už tėvynę mirti. Jiems buvo svarbu, kad tė- vynė būtų laisva. Lietuviai ir dabar tokie yra. Jeigu nebūtų, tai tokia nedidelė lietuvių tauta se-

niai būtų išnykusi. Tą neapsakoma, nenumaldo- mą lietuvių laisvės troškimą niekas nenumalšins — nei kančios, nei šiandieniniai, baisūs binklai.

Alvydė Eitutyte, VII B kl.

Kr. Donelaičio mokykla

APIE ŽIAURŲ BAJORĄ ČIČINSKĄ

Maironis sukūrė baladę "Čičinskas" pagal liaudies padavimą apie baisų bajorą. Čičinskas buvęs toks blogas, kad net jo kūno žemė nenorėjo priimti:

(Bus daugiau)

VYSK. ANTANAS BARANAUSKAS

PO DAUGELIO DEŠIMTMEČIŲ

(Tąsa)

Turtų A. Baranauskas nekrovė. Skolinda- vės pinigų neturintiems, dažnai juos šelpda- vęs. Kai poetas mirė, kasoje rado tik šimtą rub- lių. Anupras, grįždamas iš laidotuvių, parsivežė lagaminą smulkmenų, dalį knygų, smuiką. Ka- žkoks muzikas profesorius iš Petrapilio, suži- njęs apie poeto smuiką, parašė laišką Anuprai, prašydamas atvežti smuiką į Petrapilį. Žadėda-

mas sumokėti tūkstantį rublių auksiniais, Anup- ras Baranauskas nuvežė smuiką profesoriui ir grįžo labai patenkintas:

— Kas ti do skripka, kad profesorius labai apsidžiaugė ir nepagailejo šitokios sumos — ste- bėjosi Anupras

Brolis po Antano mirties parsivežė jo vys- kupišką žiedą. Dar ilgai pas Anuprą buvo poeto "Kelonės Petersburgan" ir kitų dainų ir eilių rankraščiai, laiškai, knygos su autografais. II Pasaulinio karo audrų metu visas žuvo. Išliko vos keletas stambesnių daiktų. Mano apsilanky- mo metu tebebuvo sieninis laikrodis, kuris Sei- nuose kabėjęs vyskupo valgomajame, aliejiniais dažais tapytas paveikslas.

Ar nebūtų tikslinga šiuos eksponatus par- vežti į Anykščius ir padėti Baranausko klė- telėje!

Gal būtų kai kam atrodys, kad nevertėjo kal- bėti apie poeto vaikystės išdaigas. Gal tegu jis liktų mūsų atmintyje savo jaunystėje lyrikas, vėliau — dogmatikas, o senatvėje — asketas! O vis tik tai — tegu šios nuotraukos iš tolimes pra- eities būna ta maža plytele, paryškinančia poeto asmenybės paveikslą.

O. Sotelskytė
(Paimta iš Aušros)

(Pabaiga)

